

Ptolemy Tompkins & Tyler Beddoes

DÔKAZ ANJELOV

FASCINUJÚCA KNIHA O TOM, ŽE ANJELI
SÚ SKUTOČNÍ A V ŽIVOTE KAŽDÉHO
Z NÁS HRAJÚ PREKVAPUJÚCU ÚLOHU

DÔKAZ ANJELOV

Ptolemy Tompkins & Tyler Beddoes

DÔKAZ ANJELOV

Fortuna
Libri

Original title: Ptolemy Tompkins and Tyler Beddoes: PROOF OF ANGELS

Copyright © 2016 by Ptolemy Tompkins and Tyler Beddoes

Cover design © Daniela Antalovská, 2016

Cover photo © Vera Kuttelvaserova Stuchelova/123RF, 2016

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2016

Translation © Róbert Hrebíček, 2016

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

Redakčná a jazyková úprava Katarína Slivková

Zodpovedná redaktorka Anna Kališková

Prvé vydanie

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať,
ukladať do informačných systémov ani rozširovať
akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky,
fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami,
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-610-0

Venujeme Jennifer Lynn Groesbeckovej.

OBSAH

Predslov	9
Úvod	13
1. Čo sa stalo na Spanishforskom moste	26
2. Čo sú anjeli?	38
3. Anjel James Taylor	53
4. Ako opísať neopísateľné	64
5. Akadémia	83
6. Hlas odinakiaľ	103
7. Duch v izbe	119
8. Diabli	127
9. Kam pôjdeme teraz?	137
10. Dôkaz?	144
11. Čo to všetko znamená?	155
 Záver	 169
Doslov	175
Poďakovanie	177
Poznámky	183

Predslov

JEDNA Z NAJDÔLEŽITEJŠÍCH UDALOSTÍ, aké som zažila ako mnohoročná redaktorka časopisu *Angels on Earth*, sa odohrala v lete 1999. V časopisoch *Guideposts* a *Angels on Earth*, ktoré sídlili v tých istých priestoroch, sa uvoľnila pracovná pozícia a na pohovor prišiel uchádzač. Edward Grinnan, šéfredaktor *Guideposts*, mi naznačil, aby som sa potenciálneho zamestnanca ujala.

Pustili sme sa do reči. Ptolemy mi opisoval, akým záujmom a práci sa dovtedy venoval, ja som mu vysvetľovala, čím sa zaoberajú *Guideposts* a *Angels on Earth*. Všimla som si, že neprestajne poškľuče po policiach. V kancelárii ich bolo veľa a značnú časť zaberali knihy o anjeloch. Zostávalo však aj množstvo prázdneho priestoru.

Onedlho som už chodievala do Ptolemyho pracovne a prideľovala som mu príbehy, na ktorých mal pracovať. V našich priestoroch ustavične niekto telefonuje – zhovára sa s rozprávačom príbehu, kladie mu otázky, navrhuje, ako má článok sformovať a rozčleniť. Po chvíli som si zvykla na Ptolemyho hlas, ktorý sa ozýval z pracovne.

Spočiatku Ptolemy písal príbehy, aké *Angels on Earth* uverejňoval bežne. Boli to rozprávania v prvej osobe a redaktor ich tvoril v spolupráci s človekom, ktorý mal anjelský zážitok. No zakrátko sa začal zaoberať niečím iným. Pripravoval pre mňa úvahy – články rozoberajúce témy, ktoré na prvý pohľad súviseli s anjelmi iba málo – a dokazoval v nich, že to nie je pravda. Zbožňovala som ich a v každom druhom čísle som z nich urobila hlavné články. Nech už sa Ptolemy zameral na čokoľvek – od semien cez mušle a vtáky až po hviezdy –, odhalil spojenie s anjelmi. Police v jeho pracovni sa prehýbali pod ťarchou kníh. Uvedomila som si, akú otázku si položil v deň, keď sme sa stretli v mojej kancelárii: *Prečo nie sú všetky jej police plné?*

Roku 2007 Ptolemy odišiel z *Guideposts* a *Angels on Earth*, aby sa pustil do písania knihy *The Divine Life of Animals* (*Božský život zvierat*). Nápad sa zrodil vďaka článku o živočíchoch a posmrtnom živote, ktorý napísal pre *Guideposts*. Stal sa z neho jeden z najpopulárnejších príspevkov v dejinách časopisu a Ptolemy námet ďalší rok rozvíjal a rozširoval.

Dnes sme s Ptolemyom manželia. Hoci už nepracuje v našom sídle, v istom zmysle sa nezmenilo veľa. Na policiach v pracovni na prízemí má stále priveľa kníh. V čase, keď s doktorom Ebenom Alexandrom spolupracoval na knihách *Pohľad do večnosti* (*Proof of Heaven*) a *Mapa večnosti* (*The Map of Heaven*), často som počula, ako telefonuje, dotvára príbeh a vymieňa si nápady. Rovnako by sa bol správal, keby išlo o článok pre *Guideposts* či *Angels on Earth*. *Pohľad do večnosti* totiž nazval svojím „najlepším príbehom pre *Guideposts*“. Aj keď výsledkom nebol článok, ale bestseller, chápala som, prečo to tak cíti.

Jedného marcového rána minulý rok som poslala Ptolemymu odkaz na príbeh, o ktorom sme diskutovali na

týždennej redakčnej porade. Mladá žena po autonehode skončila v rieke. Policajti, ktorí sa ju pokúšali zachrániť, verili, že je nažive. Začuli totiž, ako z vozidla vychádza hlas. Bola to historka, aké Ptolemy obľuboval – tragická, záhadná, no zároveň naplnená veľkou nádejou. Vedela som, že čitatelia *Angels on Earth* budú tajomný hlas pokladať za anjelský. Chápala som aj to, že Ptolemy rád opíše drámu a detaily príbehu tak, aby dosiahol maximálny efekt.

Urobíme historke zadosť na stranách časopisu? Nie je pre náš malý formát prídlhá a priveľmi sladkobôľna? Upozornila som na ňu Ptolemyho.

Asi po hodine mi zavolať. Krátko po tom, čo dostal môj e-mail, mu zatelefonovala Jennifer Gatesová. Táto agentka spolupracovala s jedným z policajtov, ktorí sa ocitli na mieste havárie. Ptolemyho diela poznala a domnievala sa, že príbeh by ľahko pretavil do knihy. Vymyslela už aj titul – *Dôkaz anjelov (Proof of Angels)*.

Ďalšie mesiace náš dom pripomínal prístavbu sídla *Guideposts* a *Angels on Earth* viac ako kedykoľvek predtým. Ptolemy sa ustavične telefonicky rozprával s policajtom Tylerom Beddoesom. Vybudovali si nielen pracovný vzťah, ale – ako som si čoskoro uvedomila – nadviazali aj hlboké priateľstvo. Ptolemy bol presvedčený, že *Pohľad do večnosti* je jeho „najlepší príbeh pre *Guideposts*“ a *Dôkaz anjelov* sa stane jeho „najlepším článkom pre *Angels on Earth*“.

Pri čítaní knihy som s ním musela súhlasiť. Navyše tuším, že v to ráno, keď Ptolemy v súvislosti s Tylerovým príbehom dostal e-mail odo mňa a telefonát od Jennifer, sa do práce pustil aj anjel.

Colleen Hughesová,
šéfredaktorka časopisu *Angels on Earth*

Úvod

Nesnažte sa nič dokázať.

ELISABETH KÜBLEROVÁ-ROSSOVÁ

PRED NIEKOLKÝMI ROKMI som prvý raz vzal nevlastnú dcéru Evie na potápanie s dýchacou rúrkou. Mala vtedy osem rokov, a hoci ochranné okuliare si nasadila už predtým, ešte nemala príležitosť nazrieť pod hladinu v časti oceána, ktorá sa hemžila životom. Boli sme na Bahamách a vznášali sme sa vo vode pri skale, ktorá pôsobila obyčajne. Evie manipulovala s okuliarmi, vylievala z nich vodu, a aby mohla dýchať, fúkala do rúrky. Len čo si na výstroj napokon zvykla, ponorila hlavu pod hladinu.

No toto! Útes bol plný rýb – papagájovcov, ostňovcov a húfov drobných žltó-čiernych útesníkov pruhovaných. Plávali okolo nej a bez jej vedomia ju skúmali. Nikdy nezapudnem na jej pohľad, keď vytiahla hlavu z vody, a na neovládateľný úsmev, do ktorého sa jej roztiahli pery okolo šnorchla. Myslela si, že sa iba pohojdáva pri pustej skale.

V skutočnosti sa však zahrúžila do celkom iného vesmíru, ktorý hýril farbami, svetlom a životom.

Len si to predstavte: svet sa v zlomku sekundy zmenil z miesta strachu, neistoty a prázdnoty na oázu úžasu, krásy a nespočetného množstva bytostí – neviditeľných, no ustavične prítomných.

Vybavte si prilbu, akú kedysi používali potápači. Pripomínala guľaté akvárium a zakrývala celú hlavu. Potom si povedzte, že je vyrobená z čarovnej sklovitej látky a je taká tenká a nenápadná, že prepúšťa takmer všetko. Nikdy sa nezašpiní či nezamokrí a prechádza ňou svetlo aj vzduch. Akoby neexistovala.

Ibaže je skutočná. Bariéru predstavuje jedine pre duchovný svet. Ak si ju človek nasadí, nemôže ho vnímať. Všetko ostatné cez ňu preniká. Len táto jedinečná a mimoriadne dôležitá súčasť, bez ktorej by vesmír nebol úplný, ale polovičný, sa cez ňu nedostane.

Niekedy, keď sú vhodné svetelné podmienky a iné okolnosti, môžeme letmo zazrieť helmy na hlavách ľudí, ktorí popri nás kráčajú na ulici. Občas sú nápadné, jasne viditeľné. Ak si muži a ženy nevšímajú, že ich majú nasadené, pripadá nám to smiešne. Rovnako často však väčšina z nás nepostrehne, že takú prilbu nosíme aj my.

Aký svet vidíme pri pohľade cez čarovné helmy, ktoré filtrujú duchov? Taký, kde zem je iba zem, kde sa odohrávajú dobré aj zlé veci, kde sa ľudia rodia i zomierajú. Nič z toho neznamená veľa. Pozorujeme vesmír, v ktorom je všetko relatívne a v podstate bezvýznamné. No sťažovať sa na to alebo to vôbec spomínať pokladáme za hlúpe.

Svet, na ktorý sa pozeráme cez sklo tejto prilby, nemá ozajstný zmysel a nevládne v ňom spravodlivosť. Niektorí

Ľudia robia „dobré“ veci, iní „zlé“. Tie slová sme však vymysleli len preto, aby sme ľahšie chápali to, čomu v skutočnosti nemôžeme porozumieť. Zlým ľuďom sa v tom čudnom a nezmyselnom svete nezriedka darí, zatiaľ čo tí dobrí neraz musia znášať rozličné tlaky a viesť zápasy.

Jednou z najzvláštnějších vlastností týchto heliem je to, že si ich nemožno ľahko zložiť – dokonca ani vtedy, keď si uvedomíme, že ich máme na hlave. Nemôžeme si ich strhnúť či rozbiť mlatom. Sú mimoriadne pevné a nesmierne odolné.

Lepšie povedané, správajú sa tak väčšinou. No v niektorých okamihoch tieto prilby samy od seba – bez akéhokoľvek úsilia z našej strany – zmiznú. Odrazu sú jednoducho... preč. V takých chvíľach zisťujeme, že sa rozhliadame po svete, akoby sme ho nikdy nevideli.

Táto kniha je práve o takých momentoch.

Desať rokov som pracoval v časopise *Angels on Earth*, sesterskom periodiku časopisu *Guideposts*. Ten roku 1949 založil Norman Vincent Peale, aby uverejňoval inšpiratívne príbehy. *Angels on Earth*, ktorého vznik podnietil stúpajúci novodobý záujem o anjelov, prináša historky o skutočných stretnutiach s týmito bytosťami. Keďže hodnoverných rozprávání na túto tému je ako šafranu, časopis publikuje aj príbehy o bežných ľuďoch s anjelským správaním. Rýchlo som sa pustil do práce. S úžasom som si uvedomil, že o anjelskej tradícii viem veľmi málo. Fascinovalo ma, koľko anjelov existuje – v *Starom* a *Novom zákone* sa ich spomína iba niekoľko – a koľko pozornosti im venovali rozliční veľikáni filozofie a náboženstva.

Krátko po tom, čo som začal pracovať v časopise a hľadať zaujímavé námety na reportáže, som natrafil na knihu

My Descent into Death (Môj pád do smrti) maliara, umeleckého inštruktora a hlasného ateistu Howarda Storma. Keď sa s manželkou vybral na dovolenku do Paríža, pre perforáciu dvanástnika takmer prišiel o život. Ležal na nemocničnom lôžku a zrazu sa cítil ľahší, plnší života a zdravší ako kedykoľvek predtým.

Vstal a – rovnako ako mnohí iní ľudia, ktorí mali zážitok na prahu smrti – so zhrozením si všimol, že na jeho posteli leží akási zoschnutá, úbohá postava. Keď si uvedomil, že to je on (teda jeho fyzické telo), ohromilo ho to. Vtom začul, že z chodby k nemu doliehajú hlasy a vlúdne mu naznačujú, aby ich nasledoval. Len čo vyšiel z miestnosti, obklopili ho čudné malé tvory. Spočiatku mu pripadali priateľské, ale postupne mu došlo, že také nie sú. Posmievali sa mu, štuchali ho a hrýzli. Vydesili ho na smrť, preto začal volať o pomoc. Obracal sa na Boha, ktorého dovtedy nikdy neoslovil – ani formálne, ani inak –, lebo v neho neveril.

Jeho modlitba bola okamžite vyslyšaná. Vystúpil do sveta svetla, života, krásy a lásky. Tá bola taká intenzívna, že starého neveriaceho H. Storma rozmetala na kúsky. Zistil, že láska nie je trápna sentimentalita – pekná, no prázdna emócia, za ktorú ju pokladal. Vysvitlo, že tento najprchavejší cit je skutočný materiál, ozajstná *substantia* (čo v latinčine znamená to, čo stojí dolu), a predstavuje pravý základ všetkého na svete. Je to nefalšovaná hmota, z ktorej sa skladá vesmír, jediný, neredukovateľný zdroj všetkého, čo vidíme, cítime, myslíme si – a čím sme. Neexistuje nič, čomu by neodolala, pretože nejstvie nič elementárnejšie ako ona. Je iróniou osudu, že predstavuje najmenší, nerozbitný atóm, ktorý s takým sebavedomím a nadšením hľadali vedci koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Ukázalo sa, že ten kreh-

ký cit je jedinou látkou, ktorú nedokázali spáliť, rozdrviť, okresať či inak pozmeniť. Vo svete, kde všetko možno chytiť, držať a vedecky skúmať, sa láska stala jedinou substanciou, s ktorou nie je možné takto zaobchádzať a ktorá vždy unikne.

Keď sa H. Storm prebral z utrpenia, zásadne sa líšil od inteligentného, ale mrzutého a zatrpknutého človeka, ktorým bol dovtedy. Manželke sa zdalo, že ho nahradil iný muž, a v istom zmysle sa to aj stalo.

Na knihe ma však najväčšmi zaujala krátka a pomerne komická scéna, ktorá nastala po Stormovom návrate do Ameriky. Stále mal podlomené zdravie a rozhodol sa, že zájde do kostola. No keďže v tej oblasti nemal prakticky nijaké skúsenosti, zvolil si cirkev zo zoznamu v miestnych novinách. Píše:

Vybral som si ju na základe toho, že jej členovia sa schádzajú v štátnej škole. Nevlastnila majetok, čo svedčilo o tom, že nie je materialistická. Povedal som si, že Boh určite bude prítomný práve v takej cirkvi.

V nedeľu ráno som sa s veľkou námahou upravil, odel som sa do obleku a uviazal som si kravatu. Potom sme sa vybrali do školy, vzdialenej takmer dvadsaťpäť kilometrov.

Keď prišiel k budove, na svoje veľké sklamanie zistil, že počas leta je zatvorená. Krátko nato sa však od priateľa dopočul o kostole, ktorý stál necelé dva kilometre od jeho domu a mohol by mu vyhovovať. Na druhý deň H. Storm, ktorý sa ešte zotavoval z choroby, dorazil k chrámu. Kráčal hore schodmi a podopierala ho manželka.

Ludom, ktorí ma vítali pri dverách kostola, sa musel naskytnúť žalostný pohľad. Bol som vychudnutý, mal som žltú pokožku aj oči, a keď som suchtavo vystupoval po schodoch, pomáhala mi manželka.

Keď sme vošli do svätostánku, práve sa začala bohoslužba a kongregácia spievala úvodný hymnus. Urobil som zopár krokov a zbadal som, že na strope kostola chvália Boha stovky anjelov. Boli zlatistí a vyžarovali svetlo rovnakej farby. Neočakávaný výjav vo mne uvoľnil silné emócie – posvätný úžas. Spravil som jediné, na čo som sa za daných okolností zmohol: hodil som sa na dlážku. Tvárou nadol som padol na koberec, ktorý pokrýval uličku. Ďakoval som Bohu a nastokrát som ho chválil.

Žiaľ, neboli sme v letničnom kostole, kde by také správanie bolo možné akceptovať. Manželka sa ku mne sklonila, zľakla sa, že som skolaboval. Uvádzači jej približili na pomoc a spýtali sa, či nemajú privolať sanitku. Vzápätí si uvedomila, že som v náboženskom vytržení. Keďže som v zadnej časti svätostánku spôsobil rozruch, nahnevala sa na mňa. Kričala mi do ucha: „Vstaň! Vstaň! Už nikdy nepôjdeme do kostola!“

Pôvodne som si knihu prečítal v prvom vydaní od Floris Books. Potom ju objavila Anne Riceová a prispela k tomu, že sa z nej stal bestseller. Dúfam, že vďaka zmienke v *Angels on Earth* sa o H. Stormovi dozvedeli ďalší čitatelia. Keď som s ním robil rozhovor pre tento časopis, pripadal mi mimoriadne úprimný, no nepochopiteľne zahriaknutý – prekvapujúco tichý. Zdalo sa, že nemá veľké ego.

Rovnaký pocit som mal aj pri rozhovore s Natalie Sudmanovou, zamestnankyňou Armádneho ženijného zboru

v irackých mestách Basra a Násiríja. Keď roku 2002 išla vo vojenskom vozidle, pri okraji cesty vybuchla bomba. N. Sudmanová utrpela ťažké poranenia. Boli také vážne, že pri čítaní jej knihy *Application of Impossible Things* (*Využitie nemožných vecí*) som žasol nad tým, ako človek, ktorý zažil takú hroznú, brutálnu fyzickú bolesť, dokáže rozprávať nielen s odpustením, ale aj s nefalšovanou vďakou za taký zážitok.

Pri výbuchu sa N. Sudmanová okamžite presunula do „zlomkového prostredia“. Nazvala ho tak preto, lebo všetko sa odohralo v zlomku sekundy. Inak povedané, pri explózii ju vymrštilo z tela a zároveň z bežného, lineárne plynúceho času, aký zažívame na zemi.

Ako možno opísať chvíľu, keď sa človek ocitne mimo času? Nijako, no N. Sudmanová sa o to aj tak pokúsila. Len čo opustila telo, dala sa do reči s obrovským zástupom bytostí. Z nejakého dôvodu ich poznala napriek tomu, že – aspoň podľa svojho najlepšieho vedomia – nikdy neuvažovala nad existenciou dimenzií mimo času a už vôbec sa nezamýšľala nad možnosťou, že by v nich mohli žiť akési tvory. Jej svet sa v zlomku sekundy zmenil. Mohli by sme ju nazvať „anjelská sekunda“.

Podrobnosti kníh H. Storma a N. Sudmanovej sú vskutku fascinujúce. Nespomínam ich tu však pre fantasticky pôsobiace príbehy, ale preto, ako na mňa obaja pôsobili pri osobnom rozhovore. Vo svojich dielach otvorene priznali, že sa rozprávali s bytosťami, ktoré oprávnené môžeme nazvať anjelmi. Nevdojak som cítil, že pri tom o čosi prišli – o naliehavú túžbu *byť dôležití* na pozemskej úrovni. Práve tým sa totiž okrem mňa často trápi aj väčšina ľudí, ktorých poznám. Najmä N. Sudmanovej odrazu nezáležalo